

**Părintele Emilianos Simonopetritul
în dialog cu
Părintele Ioanichie Bălan**

**VIATA MONAHALĂ
ÎN SFÂNTUL MUNTE**

Traducere

Tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului
TEOFAN
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

DOXOLOGIA
Iași, 2015

Părintele Emilianos Simonopetritul
în dialog cu
Părintele Ioanichie Bălan

Sfânta Mănăstire Simonos Petra pe care o conduceți cu multă experiență este renumită în întreaga lume creștină. Facem apel la bunăvoința Sfinției Voastre și vă rugăm să ne împărtășiți din experiența duhovnicească a Sfinției Voastre, care va fi de un mare ajutor călugărilor români. Care este tipul de viață monahală practicat în Sfânta Mănăstire Simonos Petra?

Mănăstirea Simonos Petra, ca toate mănăstirile athonite, urmează modul de viață de obște, conform tradiției Sfinților Părinți și modului de viață monahal care reprezintă adunarea Apostolilor reuniți în Foișorul de sus, așteptând, în post și rugăciune, venirea Sfântului Duh.

Însuși Mântuitorul a întemeiat viața de obște când, chemând Apostolii să-I urmeze exemplul, stătea în mijlocul lor, fie în timpul vieții pe pământ, învățând și făcând minuni, fie nevăzut, după Învierea și Înălțarea Sa. O mănăstire, ieri ca și azi, nu poate fi con-

Republicăm interviul acordat Arhim. Ioanichie Bălan de către Pr. Macarios Simonopetritul, publicat inițial în Arhim. Ioanichie Bălan, *Convorbiri duhovnicești*, Editura Trinitas, Iași, 1995.

siderată altfel decât ca o adunare permanentă a Bisericii, ca o „sinaxă” care nu se limitează doar la oficierea slujbei pentru Sfânta Împărtășanie, ci care exprimă în toate activitățile vieții omenești această taină a unității Bisericii, a prezenței lui Hristos acolo unde doi sau trei s-au adunat în numele Său. Și cum, în adunarea liturgică, episcopul sau preotul ține locul lui Hristos, la fel, în sinaxa monahală, starețul este punctul central, principiul, capul care dă sensul și coerența ansamblului Trupului lui Hristos adunat în acest loc. El este mai puțin un administrator și mai mult o icoană vie a Domnului, o taină a lui Hristos prezent în mijlocul nostru, și asta independent de valoarea sa personală.

Din acest motiv ecleziastic, Sfinții Părinți au întemeiat numai două forme de viață monahală consacrată, deschizând calea spre îndumnezeirea omului în Hristos: modul de viață de obște și modul de viață pustnicesc. Idioritmia, care a apărut în sec. al XIV-lea și care a atins aproape toate mănăstirile în timpul ocupației turcești, nu poate fi în nici un caz considerată o formă de viață monahală sancționată de Biserică, pentru că ea este o comunitate lipsită de formă de guvernământ.

Este vorba numai de o adaptare la condițiile istorico-economice, sociale și culturale

care făceau dificilă gestiunea marilor mănăstiri. În acele condiții de sărăcie, acest mod de viață mai flexibil permitea călugărilor să trăiască în mănăstiri în mici grupuri, adunați în jurul unui bătrân; și unii, în cele din urmă, au dat adevărate roade de sfințenie, în măsura în care acești călugări respectau principiile fundamentale ale ascezei monahale: ascultarea de bunăvoie.

Din nefericire, în majoritatea cazurilor, idioritmia a favorizat tendința naturii noastre umane spre cele de jos ale firii; ea a provocat adesea situații total opuse tradiției monahale și principiilor Evangheliei.

Cauzele istorice a ceea ce trebuie numit o „deviere” și o „corupție” a vieții monahale încetând, mai ales după extraordinara reînnoire care, după 25 de ani, a adus mai mult de 800 de tineri călugări în Sfântul Munte, era normal ca mănăstirile să revină la modul de viață tradițional.

Toți acești tineri care vin la Sfântul Munte pentru a se hrăni cu hrana vie a Duhului doresc să găsească un cadru care să-i ajute în căutarea lui Dumnezeu, și spre viața de obște și evanghelică se îndreaptă în mod normal alegerea lor, cu excepția unora, a căror natură și caracter îi face să aleagă modul de viață din schituri, care nu diferă

de viața de obște decât prin dimensiunile reduse ale comunității.

Cât de des se mărturisesc și se împărtășesc cu Sfintele Taine călugării din această mănăstire? Ce recomandați mirenilor în această privință? Ați putea să ne spuneți câteva cuvinte despre relația dintre cele două Taine?

Dacă subliniem, cum este normal, caracterul euharistic al adunării noastre monahale și dacă Sfânta Liturghie zilnică este cu adevărat sufletul vieții din mănăstire, de unde decurg celelalte activități, nu impunem totuși un ritm general și uniform pentru Sfânta Spovedanie nici pentru Sfânta Împărtășanie. Căci aceste două Sfinte Taine relevă viața personală a călugărului, care se stabilește împreună cu părintele duhovnic. Unii pot să se împărtășească des: de trei, patru, cinci sau șase ori pe săptămână, alții mai rar. Nu există în acest lucru o diferență de valoare, ci adaptarea la necesitățile proprii ale fiecăruia pentru întărirea omului lăuntric.

Întrebarea despre Împărtășania deasă, când este pusă la modul general și abstract, ca un principiu, este o problemă falsă și antrenează mereu răspunsuri nepotrivite, provocând certuri fără sfârșit între partizanii și adversarii săi. Este la fel de dăunătoare